

ΧΤΙΖΟΝΤΑΣ ΥΓΙΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ

GEAR *against* IPV

Ευαισθητοποίηση για την Ισότητα των Φύλων ενάντια στη
Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων

Gender
Equality
Awareness
Raising
against
Intimate
Partner
Violence

Η Προσέγγιση GEAR against IPV

Η προσέγγιση «Ευαισθητοποίηση για την Ισότητα των δύο Φύλων ενάντια στη Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων» (**GEAR against IPV: Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence**) συνιστά μια συντονισμένη δράση πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης της βίας στις σχέσεις των εφήβων μέσω παρεμβάσεων στο σχολικό ή και σε άλλο πλαίσιο, οι οποίες καθοδηγούνται από ειδικά διαμορφωμένο εκπαιδευτικό υλικό και στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση και ενδυνάμωση μαθητών/-ριών Β' βάθμιας εκπαίδευσης από κατάλληλα καταρτισμένους/-ες εκπαιδευτικούς.

Κύριος στόχος είναι η προώθηση της δημιουργίας υγιών και ισότιμων σχέσεων ανάμεσα στα δύο φύλα και της ανάπτυξης μηδενικής ανοχής στη βία μέσα από ευαισθητοποίηση των εφήβων ως προς:

- τα χαρακτηριστικά των υγιών και μη υγιών σχέσεων
- την επίδραση που ασκούν στις σχέσεις τους οι στερεοτυπικές αντιλήψεις και οι κοινωνικά επιβεβλημένοι ρόλοι των δύο φύλων
- τον τρόπο με τον οποίο η άνιση κατανομή ισχύος ανάμεσα στα δύο φύλα συνδέεται με την εμφάνιση ψυχολογικής, σωματικής και σεξουαλικής κακοποίησης των γυναικών/κοριτσιών καθώς και
- τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να συμβάλλουν οι έφηβοι/-ες στην αποτροπή της εμφάνισης όλων των μορφών έμφυλης βίας.

Καθώς όλα σχεδόν τα παιδιά και οι έφηβοι/-ες πηγαίνουν σχολείο, **το εκπαιδευτικό σύστημα** όλων των βαθμίδων αποτελεί το ιδανικό πλαίσιο όπου κατάλληλα επιμορφωμένοι/-ες εκπαιδευτικοί μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην εφαρμογή τέτοιων παρεμβάσεων στο γενικό πληθυσμό. Είναι, επομένως, επιτακτική ανάγκη να υπάρχουν στα σχολεία προγράμματα που αφορούν στα στερεότυπα και στην ισότητα των φύλων, ως μέσο πρωτογενούς πρόληψης της έμφυλης βίας.

Η προσέγγιση **GEAR against IPV** αποτελεί μια πρόταση συστηματικής παρέμβασης στο σχολικό (ή και σε άλλο πλαίσιο), όπου κορίτσια και αγόρια καλούνται, μέσα από μια σειρά βιωματικών δραστηριοτήτων, να διερευνήσουν αλλά και να αναθεωρήσουν τα στερεότυπα φύλου που έχουν «κληρονομήσει» και να προσεγγίσουν τις διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα ως ατομικές διαφορές και όχι ως χαρακτηριστικά υπεροχής του ενός φύλου έναντι του άλλου.

Η Προσέγγιση GEAR against IPV

- χρησιμοποιεί αποκλειστικά βιωματικές δραστηριότητες μέσω των οποίων οι έφηβοι/-ες δεν διδάσκονται αλλά καθοδηγούνται να διερευνήσουν τις προσωπικές τους στερεοτυπικές αντιλήψεις για τους ρόλους των δύο φύλων και την επίδραση που ασκούν στη ζωή τους, καθώς και να «ανακαλύψουν» και να εξασκήσουν δεξιότητες που θα τους/τις βοηθήσουν να αναπτύξουν υγιείς σχέσεις απαλλαγμένες από κάθε μορφής βία
- επιτρέπει πρόσβαση στο γενικό πληθυσμών παιδιών και εφήβων, ακόμα και σε απομακρυσμένες περιοχές
- έχει ήδη υλοποιηθεί και αξιολογηθεί πιλοτικά και φαίνεται να είναι αποτελεσματική ως προς την αύξηση των γνώσεων των εφήβων και την τροποποίηση των ανεκτικών τους στάσεων απέναντι στην έμφυλη βία

ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΣΕ...

- μαθητές και μαθήτριες** (12+ ετών) Β Βάθμιας εκπαίδευσης
- εφήβους και έφηβες** αλλά και **νεαρά ενήλικα άτομα** που ανήκουν σε **ομάδες υψηλού κινδύνου** (π.χ. έχουν εκτεθεί σε ενδοοικογενειακή βία μεταξύ των γονιών τους ή υποστεί κακοποίηση και/ή παραμέληση κατά την παιδική τους ηλικία)
- εκπαιδευτικούς Β' βάθμιας εκπαίδευσης** και **επαγγελματίες** που εργάζονται στο εκπαιδευτικό πλαίσιο (π.χ. ψυχολόγους, κοινωνικούς/-ές λειτουργούς)
- επαγγελματίες** και **φορείς** που δραστηριοποιούνται στο χώρο της προαγωγής και αγωγής της υγείας, της ισότητας των φύλων και της πρόληψης της έμφυλης βίας και **επαγγελματίες** που παρέχουν υπηρεσίες σε εφηβικό πληθυσμό των ομάδων υψηλού κινδύνου
- κέντρα λήψης αποφάσεων**, όπως υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, και υπεύθυνους/-ες χάραξης πολιτικής με ενδιαφέρον στην προώθηση της ενσωμάτωσης της παρέμβασης GEAR against IPV στα προγράμματα σπουδών της Β' βάθμιας εκπαίδευσης, όπως η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εσωτερικών.

- εισάγει στην εκπαίδευση την ισότητα των φύλων ως μέσο πρόληψης της βίας, κινητοποιώντας τους/τις εκπαιδευτικούς και προσφέροντάς τους τις δεξιότητες και την τεχνογνωσία που χρειάζονται για την υλοποίηση τέτοιων προγραμμάτων πρωτογενούς πρόληψης
- όταν ενσωματώνεται στο σχολικό πρόγραμμα ενισχύει α) τον προληπτικό χαρακτήρα της παρέμβασης καθώς μεταφέρει το μήνυμα ότι τα σχολεία και οι εκπαιδευτικοί νοιάζονται και ενεργούν για την ισότητα και την εξάλειψη της βίας από τις σχέσεις των εφήβων και β) τη βιωσιμότητα τέτοιων παρεμβάσεων καθώς οι εκπαιδευτικοί αποτελούν μια μόνιμη «ομάδα δράσης» στα σχολεία και, συνεπώς, μπορούν να υλοποιούν τέτοιες παρεμβάσεις σε μόνιμη βάση

- αποτελεί ακριβή εκπλήρωση του άρθρου 14 της Σύμβασης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας του Συμβουλίου της Ευρώπης (2011), την οποία έχει υπογράψει και η χώρα μας το 2011. Σε αυτό το άρθρο που αφορά στην εκπαίδευση, αναφέρεται ρητά ότι ακριβώς τέτοιου είδους «εκπαιδευτικό υλικό για θέματα όπως η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, οι μη στερεοτυπικοί ρόλοι των δύο φύλων, ο αμοιβαίος σεβασμός, η μη βίαιη επίλυση των συγκρούσεων στις διαπροσωπικές σχέσεις, η έμφυλη βία κατά των γυναικών και το δικαίωμα στην προσωπική ακεραιότητα, προσαρμοσμένο στις αναπτυσσόμενες δυνατότητες των μαθητών/-ριών» πρέπει να συμπεριληφθεί όχι μόνο «στα επίσημα αναλυτικά προγράμματα και σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης», αλλά και «στη μη τυπική εκπαίδευση, σε πλαίσια αθλητικών, πολιτιστικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, και στα Μ.Μ.Ε.».

Το Εκπαιδευτικό Υλικό GEAR against IPV

Κατά το χρονικό διάστημα 2010 - 2015 έχουν δημιουργηθεί και αξιολογηθεί **Εθνικές Εκδόσεις GEAR against IPV για 7 Κράτη – Μέλη** της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατόπιν μετάφρασης, συμπλήρωσης και πολιτισμικής προσαρμογής της **Πρότυπης Έκδοσης GEAR against IPV**.

Κάθε Έκδοση αποτελείται από μια **σειρά 4 εγχειριδίων** τα οποία σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την οργάνωση, προετοιμασία, εφαρμογή και αξιολόγηση επιμορφωτικών σεμιναρίων εκπαιδευτικών και παρεμβάσεων ευαισθητοποίησης εφήβων (σε σχολικό ή σε άλλο πλαίσιο) με στόχο την πρωτογενή πρόληψη της έμφυλης βίας.

Η **Ελληνική Έκδοση GEAR against IPV** δημιουργήθηκε αρχικά το 2010 και χρησιμοποιήθηκε κατά την πιλοτική υλοποίηση του Προγράμματος σε 13 Γυμνάσια και Λύκεια στους Νομούς Αττικής, Αχαΐας, Κυκλάδων, Λάρισας και Σερρών ενώ το 2015 πραγματοποιήθηκε αναθεώρηση και επικαιροποίησή της.

Τεύχος I. Το Πρόγραμμα GEAR against IPV: Ευαισθητοποίηση για την Ισότητα των δύο Φύλων ενάντια στη Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων

Παρέχει πληροφορίες για το πρόγραμμα, το υλικό και τις δράσεις του και περιγράφει τις ενέργειες δημοσιοποίησής του από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας (Ε.Δ.Κ.Β.), δηλαδή το Φορέα που είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της παρέμβασης στη χώρα μας, καθώς και πιθανούς τρόπους άσκησης πολιτικής πίεσης με στόχο την ενσωμάτωση του Προγράμματος GEAR against IPV στο σχολικό πρόγραμμα της Β' βάθμιας εκπαίδευσης.

Τεύχος II. Οδηγός Υλοποίησης ενός GEAR against IPV Σεμιναρίου Εκπαιδευτικών

Περιλαμβάνει, σε τρεις ξεχωριστές Ενότητες, βήμα-προς-βήμα όλες τις απαραίτητες οδηγίες για την οργάνωση, υλοποίηση και αξιολόγηση Σεμιναρίων προκειμένου να επιτευχθεί μια όσο το δυνατόν πιο ομοίμορφη και αποτελεσματική επιμόρφωση εκπαιδευτικών που σκοπεύουν να εφαρμόσουν το Πρόγραμμα σε μαθητές/-ριες Β' βάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Διακριτά τμήματα της εκπαίδευσης εστιάζουν στην ευαισθητοποίηση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών: α) σε ζητήματα ισότητας των φύλων και στερεοτυπικών αντιλήψεων για τους ρόλους των φύλων αλλά και πώς αυτές σχετίζονται με την εμφάνιση της βίας μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων (ΒΕΣ), β) σε τρόπους διαχείρισης περιστατικών κακοποίησης (ΒΕΣ ή κακοποίησης-παραμέλησης παιδιών) και γ) στη μεθοδολογία οργάνωσης, διεξαγωγής, παρακολούθησης και αξιολόγησης προγραμμάτων GEAR against IPV στις τάξεις τους.

Στην Ενότητα Β ειδικοί πίνακες έχουν δημιουργηθεί με στόχο να συνδεθεί κάθε τμήμα του Σεμιναρίου με το αντίστοιχο υποστηρικτικό υλικό των Τευχών III (Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού) και IV (Βιβλίο Δραστηριοτήτων για Μαθητές και Μαθήτριες). Τέλος, το Τεύχος II ολοκληρώνεται με Παραρτήματα στα οποία παρέχονται χρήσιμα εργαλεία για την οργάνωση και αξιολόγηση του Σεμιναρίου.

Τεύχος III. Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού

Παρέχει στον/στην εκπαιδευτικό όλες εκείνες τις πληροφορίες και τα υλικά που είναι απαραίτητα για την οργάνωση, βήμα-προς-βήμα υλοποίηση, τεκμηρίωση και αξιολόγηση της εφαρμογής του προγράμματος στην τάξη. Το μεγαλύτερο μέρος του Εγχειριδίου αποτελείται από μια σειρά 45 βιωματικών δραστηριοτήτων που είναι δομημένες στη βάση τριών θεματικών ενότητων:

- Στερεότυπα και Ισότητα των Φύλων
- Υγιείς και μη Υγιείς Σχέσεις
- Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων (ΒΕΣ)

Προς διευκόλυνση του/της εκπαιδευτικού, οι δραστηριότητες παρουσιάζονται με την ίδια δομή: σύντομη εισαγωγή, μαθησιακοί στόχοι, διάρκεια, υλικό και προετοιμασία, προτεινόμενη βήμα-προς-βήμα διαδικασία, αναμενόμενο αποτέλεσμα και χρήσιμες πληροφορίες για τον/την εκπαιδευτικό. Η Ενότητα «Υλικό και Προετοιμασία» παραπέμπει στα υλικά του Τεύχους IV που χρειάζονται για την υλοποίηση κάθε δραστηριότητας.

Υπό μορφή Παραρτημάτων, περιλαμβάνονται τα εργαλεία αξιολόγησης του προγράμματος καθώς και χρήσιμες θεωρητικές και πρακτικές πληροφορίες για τα επιμέρους θέματα που πραγματεύεται κάθε ενότητα του εγχειριδίου προκειμένου ο/η εκπαιδευτικός, πριν προχωρήσει στην εφαρμογή, να έχει τη δυνατότητα να ενημερωθεί κατάλληλα σε θέματα που ενδεχομένως δεν γνωρίζει επαρκώς [π.χ. Η (Αν)ισότητα των Φύλων στην Ελλάδα, Τι είναι η Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων, Πώς να αντιδράσετε εάν υποψιάζεστε ή εάν σας αποκαλύφθηκε κακοποίηση παιδιού ή ΒΕΣ].

Τεύχος IV. Βιβλίο Δραστηριοτήτων για Μαθητές και Μαθήτριες

Περιλαμβάνει, έτοιμα-προς-χρήση, όλα τα υλικά (Φύλλα Εργασίας και Ενημερωτικά Φυλλάδια) που απαιτούνται για την υλοποίηση κάθε δραστηριότητας που περιγράφεται στο Τεύχος III.

Έχει δομηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνει τον εντοπισμό του κατάλληλου υλικού για κάθε δραστηριότητα αλλά και την αναπαραγωγή του. Τμήμα του υλικού μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην τάξη ενώ υπάρχει και υλικό που μπορεί να δοθεί στους μαθητές και τις μαθήτριες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα για να εργαστούν στο σπίτι. Τέλος, περιλαμβάνει υλικό πληροφόρησης και αυτοαξιολόγησης, που μπορεί να δοθεί στους/στις έφηβους/-ες για δική τους χρήση, στο παρόν ή στο μέλλον.

ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ GEAR *against* IPV

Σεμινάρια Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών που στοχεύουν σε:

- θεωρητική και βιωματική επιμόρφωσή τους σε θέματα στερεοτυπικών αντιλήψεων για τους ρόλους των δύο φύλων, ισότητας των φύλων και έμφυλης βίας στις σχέσεις των εφήβων
- παροχή της απαιτούμενης τεχνογνωσίας και ανάπτυξη δεξιοτήτων για την υλοποίηση και αξιολόγηση των βιωματικών εργαστηρίων ευαισθητοποίησης εφήβων σε σχολικό ή άλλο πλαίσιο
- ανάπτυξη δεξιοτήτων αναγνώρισης, χειρισμού και κατάλληλης παραπομπής τυχόν περιστατικών κακοποίησης παιδιών και εφήβων.

//////////////////// Το Πρόγραμμα GEAR *against* IPV II στην Ελλάδα περιλαμβάνει τις παρακάτω δράσεις

- **Επικαιροποίηση** της Ελληνικής Έκδοσης GEAR *against* IPV
- Υλοποίηση και αξιολόγηση **επιμορφωτικών σεμιναρίων** 90 εκπαιδευτικών από διάφορες περιοχές της Ελλάδας [διάρκεια σεμιναρίου: 24 ώρες (3 - 4 ημέρες)]
- Υλοποίηση και αξιολόγηση 30 **βιωματικών εργαστηρίων ευαισθητοποίησης εφήβων** σε σχολεία Β' βάθμιας εκπαίδευσης και σε άλλα πλαίσια σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας (ελάχιστη διάρκεια κάθε εργαστηρίου: 13 διδακτικές ώρες)
- **Καμπάνια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης εφήβων για την έμφυλη βία** μέσα από υλικά και μηνύματα που θα προκύψουν στα εργαστήρια από έργα των ίδιων των εφήβων
- **Ημερίδα παρουσίασης των αποτελεσμάτων** του έργου με την ενεργή συμμετοχή των εφήβων και των εκπαιδευτικών που έλαβαν μέρος στο πρόγραμμα
- **Ευρωπαϊκό Συνέδριο** στην Αθήνα με στόχο τη ευρεία διάδοση της προσέγγισης GEAR *against* IPV και των αποτελεσμάτων, καθώς και την προώθηση της δημιουργίας νέων Εθνικών Εκδόσεων σε όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. και στα υποψήφια και εν δυνάμει υποψήφια προς ένταξη
- Ενέργειες προώθησης της **ένταξης** του εκπαιδευτικού υλικού και των **εργαστηρίων** ευαισθητοποίησης εφήβων στο **πρόγραμμα των σχολικών δραστηριοτήτων** της Β' βάθμιας εκπαίδευσης

Βιωματικά Εργαστήρια Ευαισθητοποίησης Εφήβων «Χτίζοντας Υγιείς Σχέσεις ανάμεσα στα δύο Φύλα»

Μέσα από βιωματικές δραστηριότητες παρέχεται σε εφήβους/-ες η δυνατότητα α) να διερευνήσουν και να αναθεωρήσουν –μέσα σε ένα ασφαλές περιβάλλον- τα στερεότυπα φύλου που έχουν «κληρονομήσει» και β) να διερευνήσουν την επίδραση που έχουν στις σχέσεις τους οι στερεοτυπικές αντιλήψεις για τα δύο φύλα και οι κοινωνικά κατασκευασμένοι ρόλοι των δύο φύλων καθώς και τον τρόπο με τον οποίο σχετίζεται η άνιση κατανομή ισχύος ανάμεσα στα δύο φύλα με τη βία κατά των γυναικών και κοριτσιών. Επιπλέον, παρέχονται τα κατάλληλα εφόδια με τα οποία οι έφηβοι/-ες θα μπορούν να αναγνωρίζουν –σε πρωταρχικό στάδιο- τα μη υγιή ή ακόμη και βίαια χαρακτηριστικά μιας σχέσης αλλά και ενδυνάμωση έτσι ώστε να δημιουργούν υγιείς σχέσεις.

Ως εκ τούτου, απώτερος στόχος των εργαστηρίων είναι έφηβοι/-ες με λιγότερη ανοχή στη ΒΕΣ, περισσότερες γνώσεις για τα χαρακτηριστικά και τις συνέπειες της έμφυλης βίας, που είναι εφοδιασμένοι/-ες με «δεξιότητες προστασίας» από τη βία στις ρομαντικές και ερωτικές σχέσεις και άλλες μορφές έμφυλης βίας, τόσο όσον αφορά τον εαυτό τους όσο και άτομα του περιβάλλοντός τους.

Μακροπρόθεσμος στόχος της παρέμβασης είναι οι σχέσεις των εφήβων να είναι υγιείς και να χαρακτηρίζονται από ισοτιμία και αλληλοσεβασμό, καθώς σε μια τέτοια σχέση είναι αδύνατον να εμφανιστεί το φαινόμενο της έμφυλης βίας.

Η Ελληνική Έκδοση GEAR *against* IPV

μπορεί να χρησιμοποιηθεί από εκπαιδευτικούς, επαγγελματίες άλλων ειδικοτήτων ή φορείς χωρίς οικονομική επιβάρυνση, αλλά **ΜΟΝΟ για μη-κερδοσκοπικούς σκοπούς** και **εφόσον έχει ενημερωθεί εκ των προτέρων** το Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της βίας

Κάθε ανατροφοδότηση από εκπαιδευτικό ή άλλο/η επαγγελματία που έχει υλοποιήσει είτε ολόκληρο πρόγραμμα είτε μόνο μερικές από τις δραστηριότητες αποτελεί πολύτιμο οδηγό για μελλοντικές επικαιροποιήσεις του υλικού και, για αυτό, σας παρακαλούμε να μοιράζεστε μαζί μας την εμπειρία και/ή τα αποτελέσματα των Προγραμμάτων σας.

Περισσότερες πληροφορίες //////////////////////////////////////

- για το πρόγραμμα και τις δράσεις του στην Ελλάδα καθώς και για δηλώσεις συμμετοχής στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών θα αναρτώνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα στην ιστοσελίδα και το Facebook του Ε.Δ.Κ.Β.
- για το πρόγραμμα και τις δράσεις του σε άλλα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την άδεια χρήσης της Ελληνικής Έκδοσης GEAR *against* IPV ή δημιουργίας μιας νέας Έκδοσης GEAR *against* IPV ή για οποιοδήποτε άλλο θέμα, μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του προγράμματος (www.gear-ipv.eu) ή να επικοινωνήσετε με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας.

Στοιχεία επικοινωνίας //////////////////////////////////////

Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας (Ε.Δ.Κ.Β.)

- Ζαχαρίτσα 12, 11742, Αθήνα ☎ 210-92.25.491
- info@antiviolence-net.eu 🌐 www.antiviolence-net.eu
- www.facebook.com/EuropeanAntiViolenceNetwork
- Ιστοσελίδα προγράμματος: www.gear-ipv.eu

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τίτλος

Gender Equality Awareness Raising *against* Intimate Partner Violence – II (GEAR *against* IPV - II)

Κωδικός

JUST/2013/DAP/AG/5408

Διάρκεια

Οκτώβριος 2014 - Σεπτέμβριος 2016

Φορείς-Εταίροι

- ✿ Mediterranean Institute of Gender Studies (MIGS), Κύπρος
- ✿ Center for Education, Counselling and Research (CESI), Κροατία
- ✿ Association for Gender Equality and Liberty (ALEG), Ρουμανία
- ✿ Plataforma unitària contra les violències de gènere, Ισπανία
- ✿ Το Χαμόγελο του Παιδιού, Ελλάδα

Συντονιστικός Φορέας

Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας (Ε.Δ.κ.Β.), Ελλάδα

Εξωτερική Αξιολόγηση

Prof. Carol Hagemann-White

Ιστοσελίδα

www.gear-ipv.eu

Χρηματοδότηση

Με τη συγχρηματοδότηση του Προγράμματος DAPHNE III της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το φυλλάδιο αυτό δημιουργήθηκε με τη συγχρηματοδότηση του Προγράμματος DAPHNE III της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το περιεχόμενο του αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του Ευρωπαϊκού Δικτύου κατά της Βίας και του εταιρικού σχήματος του προγράμματος και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να εκληφθεί ότι απηχεί τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.